

DECIZIE

de inadmisibilitate a sesizării nr.22g/2020 privind excepția de
neconstituționalitate a articolelor 19 și 20 din Codul familiei

nr. 50 din 28.05.2020

Monitorul Oficial nr.180-187/91 din 17.07.2020

* * *

Curtea Constituțională, judecând în componența:
dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Eduard ABABEI,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *asistent judiciar*,
Având în vedere sesizarea înregistrată pe 19 februarie 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 28 mai 2020 în camera de consiliu,
Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolelor 19 și 20 din [Codul familiei](#), ridicată de către dl Ghenadie Petcu, parte în dosarul nr.2-3518/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dna judecător Viorica Puica de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, se află cauza civilă depusă de către dna Natalia Petcu împotriva dlui Ghenadie Petcu privind partajarea averii comune în devălmășie.

4. În procesul examinării cauzei, dl Ghenadie Petcu a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolelor 19 și 20 din [Codul familiei](#) [regimul proprietății în devălmășie].

5. Prin încheierea din 13 februarie 2020, instanța de judecată a admis ridicarea excepției și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea soluționării ei.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale [Constituției](#) sunt următoarele:

Articolul 46

**Dreptul la proprietate privată
și protecția acesteia**

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

[...]"

7. Prevederile relevante ale Codului familiei, adoptat prin [Legea nr.1316 din 26 octombrie 2000](#), sunt următoarele:

Articolul 19

Noțiunea regimului legal al bunurilor soților

„(1) Bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei sunt supuse regimului proprietății în devălmășie.

(2) Regimul legal al bunurilor soților acționează în măsura în care nu este modificat de contractul matrimonial.”

Articolul 20

Proprietatea în devălmășie a soților

„(1) Bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.

(2) Sunt proprietate în devălmășie bunurile procurate din contul:

a) veniturilor obținute de fiecare dintre soți din:

- activitatea de muncă;
- activitatea de întreprinzător;
- activitatea intelectuală;

b) premiilor, indemnizațiilor și altor plăți, cu excepția celor care au un caracter de compensare (ajutor material, despăgubire pentru vătămarea sănătății etc.);

c) altor mijloace comune.

(3) Sunt proprietate în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile, valorile mobiliare, depunerile și cotele de participație în capitalul social din instituțiile financiare sau societățile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum și alte bunuri dobândite în timpul căsătoriei, chiar dacă sunt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soți.

(4) Dreptul la proprietate în devălmășie se extinde și asupra soțului care nu a avut un venit propriu, fiind ocupat cu gospodăria casnică, cu educația copiilor sau din alte motive temeinice.

(5) Sunt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobândite din ziua încheierii căsătoriei până în ziua încetării acesteia. Instanța judecătorească este în drept, în baza cererii soțului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobândite de către el în perioada cât soții au dus gospodării separate proprietate a acestuia.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Autorul sesizării abordează problema stabilirii momentului încetării căsătoriei de către instanța de judecată. Acesta consideră că desfacerea căsătoriei s-a produs în ziua când a rămas definitivă hotărârea judecătorească, însă funcționarii publici și instanțele de judecată fac trimitere la prevederile referitoare la data înregistrării divorțului la organul de stare civilă.

9. Potrivit autorului sesizării, normele contestate sunt abuzive, îi încalcă dreptul la proprietate și sunt contrare articolului 46 alin.(1) din [Constituție](#). De asemenea, autorul sesizării invocă articolele 1 alin.(3), 4, 7, 8, 15, 16, 20, 54, 115, 120, 134, 135 și 140 din [Constituție](#).

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a [Codului familiei](#), ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl Ghenadie Petcu, parte în dosarul nr.2-3518/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g)

din [Constituție](#), așa cum a fost interpretat prin [Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016](#).

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolelor 19 și 20 din [Codul familiei](#). Curtea admite că normele contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei și constată că acestea nu au mai făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

14. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența în speță a unui drept constituțional. Astfel, Curtea trebuie să verifice, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental ([DCC nr.24 din 2 martie 2020](#), §18; [DCC nr.35 din 23 martie 2020](#), §18).

15. Curtea reține că autorul sesizării, deși a invocat articolele 1 alin.(3) [*preeminența dreptului*], 4 [*drepturile și libertățile omului*], 7 [*supremația Constituției*], 8 [*respectarea dreptului internațional*], 15 [*universalitatea drepturilor*], 16 [*egalitatea în drepturi*], 20 [*accesul liber la justiție*], 46 [*dreptul la proprietate privată*], 54 [*restrângerea exercițiului unor drepturi*], 115 [*instanțele judecătorești*], 120 [*caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești*], 134 [*statutul Curții Constituționale*], 135 [*atribuțiile Curții Constituționale*] și 140 [*hotărârile Curții Constituționale*] din [Constituție](#), nu a argumentat relevanța și pertinenta normelor constituționale menționate în prezenta cauză. Nu a fost motivată pretinsa neconformitate a dispozițiilor criticate cu prevederile constituționale invocate și nici nu s-a demonstrat raportul contradictoriu dintre ele.

16. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile sesizările formulate, precizând că simpla trimitere la un text din [Constituție](#), fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea, *mutatis mutandis*, [DCC nr.44 din 22 mai 2017](#), §19; [DCC nr.30 din 29 martie 2018](#), §22; [DCC nr.102 din 3 octombrie 2019](#), §17; [DCC nr.151 din 26 decembrie 2019](#), §16; [DCC nr.5 din 20 ianuarie 2020](#), §20; [DCC nr.33 din 19 martie 2020](#), §31).

17. Curtea observă că autorul excepției nu formulează o critică de neconstituționalitate, ci în realitate contestă modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor criticate de către instanța de judecată în contextul stabilirii momentului desfacerii căsătoriei.

18. Curtea notează că nu este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele ce țin de aplicarea prevederilor contestate în cauza dedusă judecătii (a se vedea [DCC nr.91 din 19 septembrie 2019](#), §19).

19. Curtea reține că problema abordată în sesizare nu ține de constituționalitate, ci de aplicarea normelor juridice, competență atribuită instanțelor de judecată în procesul de aplicare a dispozițiilor legale în situații concrete. În acest context, Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate care face obiectul prezentei cauze depășește sfera controlului de constituționalitate, deoarece motivele autorului se referă la aspecte ce țin de interpretarea și de aplicarea legii de către instanța de drept comun ([DCC nr.107 din 7 octombrie 2019](#), §20; [DCC nr.120 din 21 noiembrie 2019](#), §30; [DCC nr.6 din 23 ianuarie 2020](#), §29; [DCC nr.32 din 19 martie 2020](#), §28).

20. Prin urmare, în baza celor menționate supra, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolelor 61 alin.(3) și 64 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

DECIDE:

1. Se declară inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 19 și 20 din [Codul familiei](#), ridicată de către dl Ghenadie Petcu, parte în dosarul nr.2-3518/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTE

Domnica MANOLE

Nr.50. Chișinău, 28 mai 2020.